

**Bryssel den 22 juli 2026
(OR. en)**

**11674/26
ADD 27**

**FREMP 239
JAI 965
AG 114
POLGEN 189**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	17 juli 2026
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	SWD(2026) 926 final
Ärende:	ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR 2026 års rapport om rättsstatsprincipen Landskapitel om situationen i fråga om rättsstatsprincipen i Finland Följedokument till Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén 2026 års rapport om rättsstatsprincipen Situationen i fråga om rättsstatsprincipen i EU

För delegationerna bifogas dokument – SWD(2026) 926 final.

Bilaga: SWD(2026) 926 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 17.7.2026
SWD(2026) 926 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

**2026 års rapport om rättsstatsprincipen
Landskapitel om situationen i fråga om rättsstatsprincipen i Finland**

Följedokument till

**Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska
och sociala kommittén och Regionkommittén**

**2026 års rapport om rättsstatsprincipen
Situationen i fråga om rättsstatsprincipen i EU**

{COM(2026) 900 final} - {SWD(2026) 901 final} - {SWD(2026) 902 final} -
{SWD(2026) 903 final} - {SWD(2026) 904 final} - {SWD(2026) 905 final} -
{SWD(2026) 906 final} - {SWD(2026) 907 final} - {SWD(2026) 908 final} -
{SWD(2026) 909 final} - {SWD(2026) 910 final} - {SWD(2026) 911 final} -
{SWD(2026) 912 final} - {SWD(2026) 913 final} - {SWD(2026) 914 final} -
{SWD(2026) 915 final} - {SWD(2026) 916 final} - {SWD(2026) 917 final} -
{SWD(2026) 918 final} - {SWD(2026) 919 final} - {SWD(2026) 920 final} -
{SWD(2026) 921 final} - {SWD(2026) 922 final} - {SWD(2026) 923 final} -
{SWD(2026) 924 final} - {SWD(2026) 925 final} - {SWD(2026) 927 final} -
{SWD(2026) 928 final} - {SWD(2026) 929 final} - {SWD(2026) 930 final} -
{SWD(2026) 931 final}

SAMMANFATTNING

Såväl allmänhetens som företagens förtroende för rättsväsendets oberoende är mycket stort i Finland. Den arbetsgrupp som inrättats för att stärka rättsväsendet fortsatte sitt arbete. Ändringar i grundlagen håller på att förberedas för att ytterligare skydda rättsväsendets oberoende. Begränsade åtgärder vidtogs i fråga om utnämning av nämndemän. Ersättningssystemet för domare i lägre instans håller på att ses över. Digitaliseringen av rättsväsendet fortsätter, men brister kvarstår. Reformen av systemet för rättshjälp övervägs. Handläggningstiderna har ökat, trots effektiviseringsåtgärder och den tillfälliga extra finansieringen av rättsväsendet, som kommer att upphöra.

Genomförandet av strategin och åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption 2025–2027 pågår. Samarbetet mellan de behöriga institutionerna har stärkts ytterligare, med fokus på förebyggande åtgärder. Åtgärder har vidtagits för att utarbeta lagstiftningsförslag för att kriminalisera handel med inflytande och se över bestämmelserna om mutor utomlands. Regler för tiden efter avslutad anställning för medlemmar av statsrådet antogs och viktiga riktlinjer för korruptionsbekämpning och främjande av integritet för ministrar kommer enligt planerna att sammanställas i en uppförandekod under 2026. Finansiell information om lobbyverksamhet kommer att rapporteras till Finlands öppenhetsregister för första gången i juli–augusti 2026. Lagstiftningen om val- och partifinansiering ändrades och utbildningen om skydd av visselblåsare inom den offentliga förvaltningen har fortsatt. Arbetet fortsätter med att ta fram lagstiftningsåtgärder och politiska åtgärder mot korruptionsriskerna i offentlig upphandling och för att stärka bedömningen av korruptionsrisker i andra utsatta sektorer.

Den nationella tillsynsmyndigheten (Traficom) har anförtrots nya uppgifter i och med ikraftträdandet av en ny lag om tillsyn över mediemarknaden, vilket leder till konkreta strukturella förändringar. Finansieringen till Opinionsnämnden för massmedier minskades som en del av en rad åtstramningsåtgärder från regeringens sida, samtidigt som nämnden mottar allt fler klagomål. Ändringarna av Rundradiolagen trädde i kraft i syfte att stärka public service-mediernas oberoende. Bolagets finansiering minskades dock för 2024–2027, vilket ledde till genomförandet av ett sparprogram. Två studier har beställts av regeringen efter översynen av ändringarna av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, och en ny arbetsgrupp kommer att inrättas för att utarbeta ett nytt förslag för nästa regeringsperiod. På det hela taget har det rättsliga skyddet för journalister varit fortsatt stabilt i Finland.

Lagstiftningsprocessen är på det hela taget inkluderande, men utvecklingsområden kvarstår. Civilsamhällets demokratiska utrymme betraktas fortfarande som öppet, medan vissa berörda parter fortfarande lyfter fram utmaningar i fråga om finansiering.

REKOMMENDATIONER

På grundval av rekommendationerna i 2025 års rapport om rättsstatsprincipen och med beaktande av annan utveckling som ägde rum under referensperioden drar kommissionen följande slutsatser:

- Begränsade framsteg har gjorts när det gäller rekommendationen om utnämning av nämndemän, då arbetsgruppen om rättsstatens garantier och utvecklandet av rättsväsendet fortsätter att undersöka frågan och förväntas offentliggöra en promemoria om sitt arbete senast i slutet av 2026. Finland rekommenderas därför att ”gå vidare med reformen av systemet för utnämningen av nämndemän, med beaktande av europeiska normer för rättsväsendets oberoende”.
- Eftersom det fortfarande finns luckor i digitaliseringen av rättsliga förfaranden rekommenderas Finland att vidta ytterligare åtgärder för att förbättra digitaliseringen av rättsväsendet, bland annat genom att förbättra tillgången till digitala verktyg för att inleda och följa förfaranden online.
- Vissa framsteg har gjorts när det gäller att stärka den ram för integritet och ansvarsskyldighet som gäller för ministrar och de högsta tjänstemännen, då regler för tiden efter avslutad anställning för medlemmar av statsrådet antogs och man i strategin och åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption planerar att under 2026 sammanställa de viktigaste riktlinjerna för korruptionsbekämpning och främjande av integritet för ministrar i ett enda särskilt dokument. Eftersom antagandet av anvisningarna om tjänstemannaetik ännu inte verkställts rekommenderas Finland att ”stärka den ram för integritet och ansvarsskyldighet som gäller för ministrar och de högsta tjänstemännen genom att anta anvisningar om tjänstemannaetik”.
- Begränsade framsteg har gjorts när det gäller att driva på reformen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, då två studier har beställts och en arbetsgrupp förväntas inrättas för att utarbeta ett lagstiftningsförslag. Eftersom reformen för närvarande håller på att ses över rekommenderas Finland att ”driva på reformen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet i syfte att säkerställa en faktisk tillgång till handlingar, mot bakgrund av de europeiska normerna för tillgång till offentliga handlingar”.

När det gäller de övriga rekommendationerna från 2025 drar kommissionen följande slutsats:

- Begränsade framsteg har gjorts när det gäller rekommendationen att göra framsteg med översynen av mutbrott utomlands, då en arbetsgrupp har inrättats för att utarbeta relevant lagstiftning i samband med införlivandet av EU-direktivet mot korruption. Den fortsatta utvecklingen på detta område kommer att följas upp i rapporten om rättsstatsprincipen.

I. RÄTTSVÄSENDET¹

Oberoende

Såväl allmänhetens som företagens förtroende för rättsväsendets oberoende är mycket stort i Finland. Totalt sett ansåg 85 % av allmänheten och företagen att domstolarnas och domarnas oberoende låg på en ”ganska bra eller mycket bra nivå” 2026². Bland allmänheten har andelen som känner förtroende för rättsväsendets oberoende dock minskat jämfört med 2025 (89 %) och det har även skett en liten försämring jämfört med 2022 (88 %). Bland företagen har andelen som anser att rättsväsendet är oberoende minskat jämfört med 2025 (90 %) och minskat något jämfört med 2022 (87 %).

Den arbetsgrupp som inrättats för att stärka rättsväsendet fortsatte sitt arbete. Arbetsgruppen ”Rättsstatens garantier och utvecklandet av rättsväsendet” och dess undergrupp ”Arbetsgruppen för grundlagsenliga garantier för rättsväsendets oberoende” fortsatte sina verksamheter³. Detta omfattade en bedömning av huruvida den nuvarande grundlagen och lagstiftningen kan garantera rättsväsendets oberoende i tillräcklig utsträckning och förslag till eventuella lagändringar i den mån som anses nödvändigt⁴. Arbetsgruppen har utfört ett omfattande arbete inom 27 olika projektgrupper, som var och en utarbetar en promemoria om sitt arbete, inbegripet förslag till lagändringar. Dessa promemorior ska enligt plan offentliggöras i slutet av 2026 och kommer att läggas fram för offentligt samråd⁵. Berörda parter välkomnar arbetsgruppens insatser men betonar att det behövs ett varaktigt politiskt engagemang så att arbetsgruppens förslag kan integreras i den kommande regeringens program⁶.

Grundlagsändringar för att ytterligare skydda rättsväsendets oberoende håller på att utarbetas. Arbetsgruppen för grundlagsenliga garantier för rättsväsendets oberoende utarbetade ett utkast till promemoria i oktober 2025 med förslag till grundlagsändringar i syfte att stärka rättsväsendets oberoende. Utkastet till promemoria är inriktat på domstolsverket, antalet domare i högsta domstolar, rätten för domare att kvarstå i tjänsten, förfarandet för utnämning av domare och skydd av åklagarväsendets oberoende. I mars 2026 avgav Venedigkommissionen ett yttrande om utkastet till promemoria⁷ vari man i stora drag välkomnade de föreslagna ändringarna som bidragande till att stärka den formella grunden för rättsväsendets oberoende på grundlagsnivå⁸. Efter yttrandet ska arbetsgruppen fortsätta det förberedande arbetet med sikte på en promemoria, inbegripet ett förslag till grundlagsändringar, som även förväntas omfatta andra ämnen som inte ännu ingår i utkastet till promemoria, inbegripet rätten till oberoende juridisk rådgivning⁹. Även om arbetet med

¹ En översikt över den institutionella ramen för alla fyra pelarna finns [här](#).

² Diagrammen 48 och 50 i 2026 års resultattavla för rättskipningen i EU och diagrammen 51 och 53 i 2024 års resultattavla för rättskipningen i EU. Förtroendet för rättsväsendets oberoende kategoriseras enligt följande: mycket lågt (färre än 30 % av de tillfrågade anser att rättsväsendets oberoende ligger på en ganska bra eller mycket bra nivå), lågt (30–39 %), medelhögt (40–59 %), högt (60–75 %) och mycket högt (över 75 %).

³ 2025 års rapport om rättsstatsprincipen, Finland, s. 4. Arbetsgruppen inrättades av justitieministeriet i februari 2023.

⁴ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 27.

⁵ Landsbesök i Finland, justitieministeriet.

⁶ Landsbesök i Finland, högsta domstolen, högsta förvaltningsdomstolen, Finlands domareförbund, Finlands Advokatförbund, Människorättscentret och Amnesty International Finland.

⁷ Arbetsgruppen för grundlagsenliga garantier för rättsväsendets oberoende (2025).

⁸ Venedigkommissionen (2026).

⁹ Landsbesök i Finland, Högsta domstolen och Finlands Advokatförbund.

att förbereda grundlagsändringarna på det hela taget välkomnas av berörda parter¹⁰ beklagade vissa att frågor såsom tillgången till konstitutionell tillsyn i efterhand inte ingår och noterade att domstolarna i nuläget endast kan bortse från grundlagsstridiga lagar i händelse av en ”uppenbar” konflikt, vilket minskar den konstitutionella tillsynen¹¹. Denna fråga noterades också av Venedigkommissionen¹². Det förberedande arbetet med grundlagsändringarna förväntas tjäna till att utarbeta en eventuell regeringsproposition under nästa regeringsperiod¹³.

Begränsade framsteg har uppnåtts när det gäller rekommendationen att reformera utnämningen av nämndemän¹⁴. Nämndemän, som för närvarande tjänstgör i vissa civilrättsliga mål och allvarliga brottmål, utses av politiska partier, och antalet utnämningar bestäms av resultaten av lokala val. Justitieministeriet överväger att reformera nämndemannasystemet och genomförde samråd om en bedömningsrapport med en undersökning av alternativen till systemet och offentliggjorde en sammanfattning av samrådsresultaten i september 2025¹⁵. Samråden visade att det finns ett brett stöd för att avskaffa systemet med nämndemän¹⁶ och att det nuvarande utnämningssystemet anses vara problematiskt för rättsväsendets oberoende¹⁷. Även om högsta domstolen inte har identifierat några hinder i grundlagen för att avskaffa nämndemannasystemet innan den nuvarande mandatperioden löper ut 2029¹⁸ förväntas reformens kostnader bli ett hinder för förändring¹⁹. Samtidigt ses en större betoning på yrkesdomarnas roll vid förstainstansdomstolarna som en möjlighet att minska antalet överklaganden²⁰. Frågan om nämndemannasystemet diskuteras fortsättningsvis i en av de projektgrupper som inrättats av arbetsgruppen för rättsstatens garantier och utvecklandet av rättsväsendet, som granskar reglerna om de allmänna domstolarnas sammansättning. Projektgruppen har hållit flera möten, bland annat för att granska förslag om att avskaffa nämndemannasystemet och utöka användningen av sammansättningar med flera domare i allvarliga brottmål samt utöka befogenheterna för ensamma domare i hovrätten²¹. Frågan om nämndemannasystemet behandlas också av arbetsgruppen för grundlagsenliga garantier för rättsväsendets oberoende²². Mot bakgrund av den nuvarande situationen har begränsade framsteg gjorts när det gäller rekommendationen.

¹⁰ Landsbesök i Finland, Högsta domstolen och Finlands Advokatförbund.

¹¹ Landsbesök i Finland, Människorättscentret, Amnesty International Finland och Demla.

¹² Venedigkommissionen (2026). I yttrandet konstaterades att uteslutandet av denna fråga från arbetsgruppens mandat är ett missat tillfälle.

¹³ Statsrådet (2026b), ytterligare skriftligt bidrag. Enligt det normala grundlagsförfarandet kräver grundlagsändringar godkännande från två på varandra följande riksdagar, vilket skulle innebära att ändringarna träder i kraft tidigast 2031.

¹⁴ I 2025 års rapport om rättsstatsprincipen rekommenderades Finland att ”[r]eformera systemet för utnämning av nämndemän, med beaktande av europeiska normer för rättsväsendets oberoende”. Det konstaterades att endast begränsade framsteg hade gjorts avseende denna rekommendation 2025.

¹⁵ Justitiedepartementet (2025a) och Justitiedepartementet (2025b).

¹⁶ Justitieministeriet (2025b) och Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 1.

¹⁷ Landsbesök i Finland, högsta domstolen, Domstolsverket, Demla och Företagarna i Finland. Europeiska domarförbundet (2026), s. 7.

¹⁸ Landsbesök i Finland, högsta domstolen. Detta noterades också i justitieministeriets bedömningsrapport, där det anges att det inte finns något behov av att koppla tidpunkten för avskaffandet av nämndemannasystemet till nämndemännens mandatperiod. Justitieministeriet (2025a) s. 64.

¹⁹ Landsbesök i Finland, högsta domstolen, Domstolsverket, Finlands Advokatförbund och Demla.

²⁰ Landsbesök i Finland, högsta domstolen och Demla.

²¹ Statsrådet (2026b), ytterligare skriftligt bidrag.

²² Arbetsgruppen för grundlagsenliga garantier för rättsväsendets oberoende (2025), s. 61–63.

Kvalitet

Ersättningssystemet för domare i lägre instans diskuteras. Domstolsverket håller på att se över ersättningssystemet för domare i lägre instans²³, enligt vilket lönerna för tingsrättsdomare fastställs genom ett kollektivavtal medan lönerna för domare i högsta domstolen fastställs i lag. Finlands domareförbund har begärt att alla domares löner ska fastställas i lag i syfte att bättre garantera domarnas oberoende och att en uttrycklig hänvisning ska läggas till i grundlagen om att ersättningen till domare måste vara tillräcklig för att säkerställa deras oberoende²⁴. Förbundet pekade vidare på framväxande tendenser att domare kompletterar sina inkomster genom anställning vid sidan om eller lämnar rättsväsendet för roller i den privata sektorn där man erbjuder betydligt högre löner²⁵. Visstidsanställningar för domare, i stället för fasta tjänster, fortsätter att användas särskilt i lägre domstolar på grund av rättsväsendets nuvarande budgetsituation²⁶. Samtidigt anses budgetbegränsningar begränsa Domstolsverkets förmåga att effektivt tillgodose rättsväsendets behov, även när det gäller att tillhandahålla relevant utbildning²⁷.

Åtgärder har vidtagits för ytterligare digitalisering av rättsväsendet, men brister kvarstår. E-tjänster för medborgare lanserades för skilsmäsoärenden, och över 80 procent av de nya ansökningarna hanteras nu elektroniskt. Enligt planerna kommer e-tjänsterna att utvidgas till andra civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga ärenden före utgången av 2026²⁸. Finland har ännu inte några digitala lösningar för att inleda och följa förfaranden i civilrättsliga, handelsrättsliga och förvaltningsrättsliga mål, och alla steg i rättsliga förfaranden kan inte utföras online, till exempel att betala domstolsavgifter och följa pågående mål²⁹. Förlitan på manuell behandling, såsom lagring av handlingar i domstolssystem och överföring av dessa till målsägande, anses minska förfarandenas effektivitet. Eftersom medborgarna och deras rättsliga företrädare inte har direkt digital tillgång måste de begära uppdateringar om målen från domstolarna, vilket ökar arbetsbördan för ett redan ansträngt rättsväsende³⁰. Samtidigt är den planerade elektroniska portalen för advokater och juridiska ombud fortfarande inte klar, även om vissa funktioner planeras bli tillgängliga i slutet av 2026³¹. Portalen ses som ett viktigt verktyg både för att förbättra domstolarnas effektivitet och för att säkerställa jämlikheten i medel i straffrättsliga förfaranden³².

Reformer av systemet för rättshjälp övervägs. Rättstjänstverket föreslog ändringar i sin organisationsstruktur i syfte att stärka den operativa effektiviteten, öka tjänsternas enhetlighet och förbättra resursfördelningen, samtidigt som det anpassar sig till en minskad budget³³. De berörda parterna har fortsättningsvis farhågor när det gäller de låga rättshjälpsavgifterna³⁴,

²³ Landsbesök i Finland, Domstolsverket och Finlands domareförbund.

²⁴ Finlands domareförbund (2026).

²⁵ Landsbesök i Finland, Finlands domareförbund. Europeiska domarförbundet (2026), s. 24.

²⁶ Landsbesök i Finland, högsta förvaltningsdomstolen och Finlands domareförbund.

²⁷ Landsbesök i Finland, Finlands domareförbund och Domstolsverket. Europeiska domarförbundet (2026), s. 29.

²⁸ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 7. Landsbesök i Finland, justitieministeriet och Domstolsverket.

²⁹ Diagram 44 i 2026 års resultattavla för rättskipningen i EU.

³⁰ Finlands Advokatförbund (2026), skriftligt bidrag, s. 3–4.

³¹ Landsbesök i Finland, Domstolsverket.

³² Finlands Advokatförbund (2026), skriftligt bidrag, s. 3.

³³ Rättstjänstverkets driftskostnader har permanent minskats med 4,69 miljoner euro. Budgetförslaget för 2026 innehåller dessutom en nedskärning på 1,28 miljoner euro. I februari 2026 lämnade Rättstjänstverket sitt förslag till justitieministeriet. Rättstjänstverket (2026).

³⁴ Finlands Advokatförbund (2026), skriftligt bidrag, s. 2.

trots att dessa höjdes för privata rättstillämpare 2025³⁵. Statsrådet noterade att ändringar av villkoren för beviljande av rättshjälp i syfte att förbättra tillgången till rättshjälp övervägs³⁶.

Effektivitet

De senaste siffrorna visar på betydligt längre handläggningstider trots en tillfällig ökning av budgeten och effektiviseringsåtgärder. Den tid det tar att fatta beslut i civilrättsliga och handelsrättsliga mål i domstolar i första instans har ökat ytterligare, från 349 dagar 2023 till 464 dagar 2024³⁷. Handläggningstiderna blev fortsättningsvis längre trots tillfällig ytterligare finansiering till rättsväsendet mellan 2024–2026³⁸, och det finns en växande oro över försenade mål och begränsade resurser³⁹. Att tilläggsbudgeten upphör och allmänna nedskärningar görs i budgeten medför en risk för ökade förseningar⁴⁰. Handläggningstiderna ses som ett mer akut problem i huvudstadsregionen, och arbetsgruppen för rättsstatens garantier och utvecklandet av rättsväsendet diskuterar möjligheten att fördela målen mer jämlikt i landet⁴¹. Samtidigt har statsrådet infört åtgärder för att effektivisera straffrättsliga förfaranden, till exempel genom att utöka omfattningen av skriftliga förfaranden, lätta på närvarokraven och stärka samarbetet mellan åklagare och utredare⁴². Även om de nya åtgärderna anses vara potentiellt gynnsamma vad gäller förfarandenas effektivitet⁴³ kvarstår tveksamheterna om hur verkningsfulla de är⁴⁴, och de berörda parterna understryker behovet av att säkerställa att dessa åtgärder inte äventyrar rätten till ett effektivt rättsmedel⁴⁵. De berörda parterna anser att handläggningstiderna hindrar tillgången till rättslig prövning även för företag⁴⁶, som skulle vilja att småmålsförfarandet utvidgades till att omfatta alla tvister om mindre belopp⁴⁷, i motsats till det nuvarande begränsade tillämpningsområdet som endast omfattar hyrestvister. Företagsrepresentanterna noterar vidare att de sökande bär en oproportionerligt stor andel av rättegångskostnaderna i administrativa överklaganden, oavsett resultatet av överklagandet, eftersom återbetalningen fortfarande är begränsad i praktiken⁴⁸.

³⁵ Rättshjälpsavgiften höjdes från 110 till 120 euro per timme.

³⁶ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 3.

³⁷ Diagram 5 i 2026 års resultattavla för rättskipningen i EU.

³⁸ Ökning med 30 miljoner euro år 2024, 65 miljoner euro år 2025 och 80 miljoner euro år 2026. Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 4–5.

³⁹ Finlands Advokatförbund (2026), skriftligt bidrag, s. 4, landsbesök i Finland, högsta domstolen, högsta förvaltningsdomstolen, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket, riksdagens ombudsman, Finlands domareförbund, Finlands advokatförbund, Finlands näringsliv, Företagarna i Finland, Konkurrens- och konsumentverket och Människorättscentret. År 2025 betalade staten ersättning för förseningar i 158 fall, vilket är en ökning från 102 fall 2024 och 85 fall 2023. Landsbesök i Finland, Finlands domareförbund. Europeiska domarförbundet (2026), s. 20 och 22.

⁴⁰ Finlands Advokatförbund (2026), skriftligt bidrag, s. 3. Landsbesök i Finland, Finlands domareförbund. Domstolsverket noterar att enligt Finansministeriets förslag är finansieringen av domstolarna för 2027 cirka 19 miljoner euro mindre än tidigare. Detta motsvarar cirka 270 årsverken i domstolsväsendet. Domstolsverket (2026).

⁴¹ Landsbesök i Finland, Finlands domareförbund. Europeiska domarförbundet (2026), s. 18.

⁴² Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 8–9.

⁴³ Landsbesök i Finland, Åklagarmyndigheten.

⁴⁴ Landsbesök i Finland, Domstolsverket, Finlands Advokatförbund och Finlands domareförbund.

⁴⁵ Landsbesök i Finland, Finlands Advokatförbund och Finlands domareförbund. Finlands domareförbund anser det också vara problematiskt att upplevda besparingar från effektivitetsåtgärder, enligt förbundet, skärs ned direkt från domstolarnas budgetar, vilket riskerar längre handläggningstider snarare än systematisk förbättring.

⁴⁶ Landsbesök i Finland, Centralhandelskammaren, Finlands näringsliv och Företagarna i Finland.

⁴⁷ Landsbesök i Finland, Företagarna i Finland.

⁴⁸ Landsbesök i Finland, Centralhandelskammaren och Finlands näringsliv.

II. REGELVERK FÖR KORRUPTIONSBEKÄMPNING

Experter, allmänheten och företagsledare uppfattar Finland som ett av de minst korrumperade länderna i världen. I Transparency Internationals korruptionsindex 2025 fick Finland poängen 88/100 och kom på andra plats i både Europeiska unionen och världen⁴⁹. Uppfattningen om korruption i Finland har varit stabil de senaste fem åren⁵⁰. Enligt den särskilda Eurobarometern om korruption 2026 anser 25 % av de tillfrågade att det finns utbredd korruption i deras hemland (EU-genomsnittet är 71 %) och 8 % att de påverkas personligen av korruption i sin vardag (EU-genomsnittet är 30 %). När det gäller företagen anser 24 % att det finns utbredd korruption (EU-genomsnittet är 65 %), medan 16 % anser att korruption är ett problem som påverkar deras verksamhet (EU-genomsnittet är 37 %). Vidare anser 45 % av de tillfrågade att antalet framgångsrika åtal är tillräckligt för att människor ska avskräckas från att ägna sig åt korruption (EU-genomsnitt 38 %), medan 54 % av företagen anser att enskilda och företag som ertappas med att ha mutat en högre tjänsteman får ett lämpligt straff (EU-genomsnitt 31 %)⁵¹.

Genomförandet av strategin och åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption 2025–2027 pågår. Genomförandet av strategin är på god väg, och vissa åtgärder har redan slutförts⁵². En interministeriell förberedelse- och styrgrupp som utsetts av justitieministeriet övervakar genomförandet och rapporterar om framstegen till ministerarbetsgruppen för inre säkerhet och rättskipning⁵³. Läget för genomförandet av strategin och åtgärdsprogrammet för 2021–2023 bedömdes i en slutrapport som offentliggjordes av justitieministeriet. Dessutom bedömde Statens revisionsverk den strategiska ramens inverkan i samband med en effektivitetsrevision på statsförvaltningens förmåga att effektivt bekämpa korruption⁵⁴. Genomförandet av strategin är på god väg, och vissa åtgärder har redan slutförts. Den första nationella korruptionslägesrapporten, som följer framstegen med åtgärdsprogrammet, offentliggjordes i maj 2026⁵⁵. Samarbetsnätverket mot korruption fick förlängt mandat för perioden 2025–2027 och höll sitt första möte i november 2025⁵⁶.

Samarbetet mellan de institutioner som ansvarar för kampen mot korruption har stärkts ytterligare, med fokus på förebyggande åtgärder. Centralkriminalpolisen,

⁴⁹ Korruptionsnivån kategoriseras enligt följande: låg (experter och företagsledares upplevelse av korruption i offentlig sektor ges en poäng som överstiger 79), relativt låg (79–60), relativt hög (59–50), hög (under 50).

⁵⁰ År 2021 var poängen 88 och år 2025 var poängen också 88. Värdet ökar/minskar avsevärt om det förändrats mer än fem poäng, förbättras/försämras om det förändrats med 4–5 poäng och ligger relativt stabilt om det förändrats med 1–3 poäng under de senaste fem åren.

⁵¹ Uppgifter från särskild Eurobarometer 561 (2025). Flash Eurobarometer 557 (2025).

⁵² Statsrådet (2025a).

⁵³ Detta omfattar till exempel åtgärd 6.1.2 ”En jämförande rapport om läget för tjänstemannaetiken inom statsförvaltningen utarbetas”. Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 11.

⁵⁴ I statsrådets rapport redogörs för de åtgärder som vidtagits inom vart och ett av de sex åtgärdsområdena. Statsrådet (2025c). Dessutom konstaterades det vid en effektivitetsrevision som Statens revisionsverk genomförde 2025 att korruptionsriskbedömning inte är väletablerad, medan det i vissa organisationer rådde osäkerhet i fråga om att rapportera misstänkta fall av korruption. I den rekommenderades att riskbedömningen och hanteringen skulle stärkas och att god praxis för korruptionsbekämpning skulle spridas i statsförvaltningen. Statsrådet (2026b), ytterligare skriftligt bidrag.

⁵⁵ Lägesrapporten innehåller också undersökningsdata och statistik om korruptionsbrott. Statsrådet (2026b), ytterligare skriftligt bidrag.

⁵⁶ Samarbetsnätverket mot korruption inrättades 2002 och består av ministerier, brottsbekämpande organ och tillsynsorgan samt företrädare för lokala myndigheter, det civila samhället, näringslivet och industrin. Det samordnas av justitieministeriet och spelar en viktig nationell roll för att öka medvetenheten om korruption, främja sektorsövergripande samarbete och genomföra internationella avtal mot korruption och relaterade internationella rekommendationer.

Skatteverket och Konkurrens- och konsumentverket har stärkt sitt samarbete när det gäller förebyggande av korruption. Ett projekt mellan dessa tre institutioner syftar till att tillhandahålla utbildning för förtroendevalda och offentliga tjänstemän från de 21 nyligen etablerade välfärdsområdena⁵⁷. Utbildningen omfattar upptäckt av korruption vid offentlig upphandling, identifiering och förebyggande av intressekonflikter samt regler om gåvor och förhindrande av otillbörlig påverkan⁵⁸. Samarbetet mellan Eppo och Centralkriminalpolisen är fortfarande effektivt⁵⁹. Polisen och åklagarmyndigheten rapporterar att tillgängliga resurser överlag är tillräckliga för att de ska kunna utföra sina uppgifter, även om åklagarmyndigheten också betonade korruptionsfallens ökade komplexitet⁶⁰. En onlinekurs för brottsbekämpande myndigheter, åklagare och domare, som offentliggjordes den 9 december 2025, framställdes som en del av ett EU-finansierat projekt för att öka effektiviteten i kampen mot korruption (2024–2026). I projektet ingick också workshoppar inriktade på att förbättra det operativa samarbetet mellan polis och åklagare på grundval av exempel på nyligen inträffade korruptionsfall⁶¹.

Det har gjorts begränsade framsteg när det gäller rekommendationen att anta lagstiftning om en översyn mutbrott utomlands⁶². Som rapporterats under tidigare år utarbetade justitieministeriet ett lagutkast om kriminalisering av handel med inflytande 2022 men lade det på is fram till antagandet av EU:s direktiv om korruptionsbekämpning⁶³. Enligt det nuvarande åtgärdsprogrammet kommer de åtgärder som införlivar direktivet om korruptionsbekämpning i nationell lagstiftning att omfatta kriminalisering av handel med inflytande. Lagstiftningsändringarna om mutor utomlands skulle också läggas fram i detta sammanhang⁶⁴. Justitieministeriet inrättade en arbetsgrupp för perioden 12 januari 2026–31 mars 2027 som ska utarbeta relevanta lagstiftningsförslag. Den höll sitt första möte i februari 2026⁶⁵. En ny onlinekurs för poliser, åklagare och domare som omfattar mutbrott och brott inom offentliga ämbeten behandlar bland annat delar av mutbrott, bedömning av bevis och avsikter samt mutor av utländska tjänstemän⁶⁶. I och med att regeringen har inlett förberedande arbete för att kriminalisera handel med inflytande och se över bestämmelserna om mutbrott utomlands till följd av antagandet av den nya EU-lagstiftningen har överlag begränsade framsteg gjorts när det gäller denna rekommendation.

⁵⁷ Självstyrande områden med ansvar för att organisera hälso- och sjukvård, sociala tjänster och räddningstjänst i Finland.

⁵⁸ Landsbesök i Finland, Konkurrens- och konsumentverket och Centralkriminalpolisen. Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 10.

⁵⁹ Från och med den 26 februari 2026 hade Centralkriminalpolisen och polisen sex pågående ärenden med korruptionsinslag. Åklagarmyndigheten mottog nio korruptionsärenden från polisen 2025, jämfört med 20 år 2024. Landsbesök i Finland, Åklagarmyndigheten och statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, bilaga, s. 1. Inga korruptionsmål hos Eppo rapporterades i Finland 2025. Eppo (2026), s. 24.

⁶⁰ Landsbesök i Finland, Åklagarmyndigheten.

⁶¹ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 17. Statsrådet (2026b), ytterligare skriftligt bidrag.

⁶² I 2025 års rapport om rättsstatsprincipen rekommenderades att Finland skulle "[g]öra framsteg med översynen av brottet mutbrott utomlands". Det konstaterades att endast begränsade framsteg hade gjorts avseende denna rekommendation 2025. En översyn av brottet mutbrott utomlands har också rekommenderats av OECD. Se även OECD (2024), s. 2–3.

⁶³ 2025 års rapport om rättsstatsprincipen, Finland, s. 8–9.

⁶⁴ Åtgärderna 5.1.1 och 5.1.2 i det nuvarande åtgärdsprogrammet. Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 1–2 och 11. Tidsfristen för slutförande har fastställts mellan 2025 och 2027 för båda åtgärderna. I en förberedande studie som offentliggjordes av justitieministeriet i maj 2024 föreslogs alternativa modeller för att förenkla de väsentliga delarna i lagar om mutor, kriminalisera handel med inflytande, förbättra möjligheterna att kräva förverkande av mutor mot en utländsk part och förtydliga definitionen av en utländsk tjänsteman. Se även 2025 års rapport om rättsstatsprincipen, Finland, s. 9.

⁶⁵ Landsbesök i Finland, justitieministeriet.

⁶⁶ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 17.

Det har gjorts vissa framsteg när det gäller rekommendationen att ytterligare stärka ministrarnas integritetsskydd, i och med antagandet av reglerna för tiden efter avslutad anställning för medlemmar av statsrådet, medan antagandet av anvisningar om tjänstemannaetik inte ännu verkställts⁶⁷. Lagstiftningsförslaget om begränsningar efter avslutad anställning för nuvarande medlemmar av statsrådet antogs i juni 2026. Det begränsar ministrarnas rätt att övergå till en ny uppgift i upp till 12 månader efter utgången av deras mandatperiod⁶⁸. Ministrarna är skyldiga att anmäla sin avsikt att övergå till en ny uppgift utanför den offentliga sektorn till en karensnämnd, om det kan ge upphov till en intressekonflikt eller undergräva förtroendet för utövandet av statliga befogenheter⁶⁹. Nämnden kan sedan förelägga en karenstid på upp till 12 månader. I statstjänstemannalagen fastställs en karenstid på sex månader för särskilda rådgivare och en karenstid på 12 månader för statstjänstemän⁷⁰. Anvisningar om tjänstemannaetik för ministrar har ännu inte antagits. De befintliga anvisningarna om tjänstemannaetik för statstjänstemän och de högsta tjänstemännen gäller inte ministrar, medan Ministerns handbok inte behandlar integritetsfrågor på ett heltäckande sätt⁷¹. För att åtgärda detta anges det i strategin och åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption att de viktigaste riktlinjerna för ministrarna när det gäller korruptionsbekämpning och främjande av integritet, som för närvarande är utspridda över olika dokument, kommer att sammanställas i ett enda särskilt dokument under 2026⁷². Efterlevnaden av integritetskraven övervakas av justitiekanslern⁷³. Granskningen av ministrarnas redovisningar av tillgångar och intressen samt av de högsta tjänstemännens redovisningar utförs av justitiekanslern eller de relevanta ministerierna. Kontrollerna grundar sig enbart på de uppgifter som redovisas i deklarationsformulären och uppgifterna verifieras inte i befintliga databaser eller enligt en gemensam verifieringsmetod⁷⁴. Ytterligare åtgärder planeras inom ramen för åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption, inklusive

⁶⁷ I 2025 års rapport om rättsstatsprincipen rekommenderades Finland att ”[f]ortsätta insatserna för att stärka den ram för integritet och ansvarsskyldighet som gäller för ministrar och de högsta tjänstemännen genom att anta anvisningar om tjänstemannaetik”. Det konstaterades att endast begränsade framsteg hade gjorts avseende denna rekommendation 2025.

⁶⁸ Statsrådet (2026b), ytterligare skriftligt bidrag. Se även 2025 års rapport om rättsstatsprincipen, Finland, s. 10. Riksdagens svar RSv 99/2026 rd - RP 90/2024 rd, riksdagen (2026). Lagen har ännu inte offentliggjorts och trätt i kraft, och under tiden fortsätter en icke-obligatorisk karenstid på upp till sex månader att gälla, med deltagande av en rådgivande nämnd. Se även Greco (2026), s. 9–11.

⁶⁹ Enligt 3 § i lagen kan det röra sig om en ledande befattning i ett statligt ägt företag eller ett bolag, en stiftelse, en förening eller en annan privaträttslig juridisk person, eller om att inleda näringsverksamhet. Lagen är tillämplig på före detta ministrar under tolv månader efter deras avgång och innehåller bestämmelser om karensnämndens tillsättning, sammansättning och funktion.

⁷⁰ Statstjänstemannalagen. När det gäller skillnaderna i karenstidernas längd har Greco betonat vikten av att upprätthålla konsekvens, samstämmighet och proportionalitet i lagstiftningen och dess tillämpning för att upprätthålla allmänhetens förtroende för regeringens integritet. Greco (2026), s. 11.

⁷¹ Handboken innehåller omfattande information om statsrådets organisation och verksamhet samt den roll som en minister har som medlem av statsrådet. I detta sammanhang behandlas integritetsfrågor såsom hantering av intressekonflikter av medlemmar av statsrådet och statssekreterare, ministrars jäv i beslutsfattande, gästfrihet, förmåner och gåvor, utövande av bisyssla, offentliggörande av intressen och begränsningar efter anställning för statssekreterare och rådgivare. I sin senaste rapport drog Greco dock slutsatsen att handboken på grund av sin bredd och sitt syfte inte är likvärdig med en uppförandekod och inte innehåller alla relevanta integritetsregler. Greco (2026), s. 5, och Greco (2024), s. 5–6. 2025 års rapport om rättsstatsprincipen, Finland, s. 9. I 63 § i Finlands grundlag fastställs grunden för regler om intressekonflikter för medlemmar av statsrådet. Statsrådet (2026b), ytterligare skriftligt bidrag.

⁷² Åtgärd 2.3.3 i åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption.

⁷³ I linje med lagen om justitiekanslern i statsrådet får justitiekanslern vidta åtgärder om den finner att ett beslut eller en åtgärd av statsrådet eller någon av dess medlemmar strider mot integritetsreglerna. Vid brott mot etiska principer kan handlingar som utförs av de högsta tjänstemännen ge upphov till straffrättsligt ansvar, civilrättsligt ansvar och administrativt ansvar. Se även Greco (2026), s. 3–6.

⁷⁴ Landsbesök i Finland, justitieministeriet och justitiekanslern. Se även Greco (2026), s. 8–9.

analysen av möjligheten att offentliggöra deklARATIONER i en tillgänglig databas och inrätta en mekanism för kontroll av dessa⁷⁵. Utbildning om korruptionsbekämpning och integritet ingår i introduktionsprogrammet för nya offentliga tjänstemän, och det finns en onlinekurs som är särskilt anpassad till tjänstemän på hög nivå⁷⁶. På det hela taget har vissa framsteg gjorts med denna rekommendation, med tanke på att åtgärder har vidtagits för att stärka integritetsskyddet för medlemmar av statsrådet, medan antagandet av anvisningar om tjänstemannaetik inte ännu verkställts.

Öppenhetsregistret fungerar väl, och finansiell information om lobbyverksamhet kommer att rapporteras till Finlands öppenhetsregister för första gången mellan juli och augusti 2026. I 2024 års lag om öppenhetsregistret fastställs krav med koppling till registrering av påverkanskommunikation och till sådan påverkan anknyttande rådgivning som bedrivs som näringsverksamhet⁷⁷. Efter beslutet av Statens revisionsverk i december 2024 kommer den finansiella informationen om lobbyverksamhet och konsulttjänster för lobbyverksamhet som genomfördes 2025 att rapporteras till Finlands öppenhetsregister för första gången mellan juli och augusti 2026⁷⁸. Det civila samhället anser att öppenhetsregistret är ett viktigt verktyg för att säkerställa insyn i den offentliga sektorn, men betonar också behovet av att det utvidgas till att omfatta lokala nivåer, särskilt efter inrättandet av välfärdsområdena⁷⁹. I åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption planeras en utvärdering enligt lagen om öppenhetsregistret på grundval av dess genomförande samt en preliminär studie om utvidgning av tillämpningsområdet⁸⁰.

Statens revisionsverks tillsyn över verksamhet som rör val och partifinansiering har fortsatt. År 2025 granskade Statens revisionsverk 61 partiorganisationer, däribland de som är företrädare i riksdagen. Liksom tidigare år fann verket att de enheter som omfattas av tillsynen inte hade rapporterat allt externt stöd i aktuella upplysningar till registret över partifinansiering⁸¹. I den nationella lagstiftningen fastställs inga tak för kampanjdonationer eller kampanjutgifter.

Tillhandahållandet av utbildning om skydd av visselblåsare har fortsatt i hela den offentliga förvaltningen. I linje med 2023 års visselblåsarlag, genom vilken direktiv (EU) 2019/1937 införlivas, fungerar justitiekanslersämbetet som en centraliserad extern rapporteringskanal för skydd av visselblåsare⁸². Relevant utbildningsmaterial och en onlinekurs finns på justitieministeriets webbplats. Utbildningsprojektet för skydd av visselblåsare, som riktades till experter som hanterar rapporter från visselblåsare, samlade

⁷⁵ Åtgärd 3.1.2 i åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption.

⁷⁶ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 11.

⁷⁷ Lobbyverksamhet som riktar sig till riksdagen och ministerierna ska rapporteras till öppenhetsregistret, som drivs av Statens revisionsverk. Lagen om öppenhetsregistret. 2025 års rapport om rättsstatsprincipen, Finland, s. 10.

⁷⁸ Därefter kommer denna finansiella information att offentliggöras årligen. Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 13.

⁷⁹ Landsbesök i Finland, Transparency International Finland. Välfärdsområdena är självstyrande administrativa indelningar till vilka uppgifter och organisatoriskt ansvar för sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster och räddningstjänster överfördes från kommunerna 2023. Deras högsta beslutsfattande organ är välfärdsområdesfullmäktige med ansvar för områdets verksamhet, administration och ekonomi. Ledamöterna i välfärdsområdesfullmäktige väljs i välfärdsområdesvalet för en fyraårsperiod.

⁸⁰ Åtgärd 3.1.1 i åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption.

⁸¹ Statens revisionsverk (2026).

⁸² Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 14. Den nationella lagstiftningen omfattar förteckningen över sektorsområden som definieras i direktivet. Anonym rapportering kan tillåtas om den godtas av justitiekanslersämbetet.

över 7 000 deltagare⁸³. En bredare publik nåddes också genom sociala mediekampanjer och information via Finlands public service-bolag Yle⁸⁴. De interna rapporteringskanalerna inom Gränsbevakningsväsendet och polisen rapporteras fungera väl, även om ingen av de anmälningar som mottogs 2024 omfattades av visselblåsarlagens tillämpningsområde⁸⁵.

Arbetet fortsätter med att ta fram lagstiftningsåtgärder och politiska åtgärder mot korruptionsriskerna i offentlig upphandling och för att stärka bedömningen av korruptionsrisker i andra utsatta sektorer. Företagens inställning till korruption i EU visar att 16 % av företagen i Finland (EU-genomsnittet är 30 %) anser att korruption har hindrat dem från att vinna en offentlig upphandling eller ingå ett offentligt upphandlingskontrakt i praktiken under de senaste tre åren⁸⁶. Av företagen anser 87 % att tillsynsmyndigheten för offentlig upphandling (Marknadsdomstolen) är mycket eller ganska oberoende, vilket utgör en viss ökning jämfört med 2025 (84 %)⁸⁷. Offentlig upphandling (inklusive uppgjorda anbud) är fortfarande den främsta högrisksektorn för korruption⁸⁸. I resultattavlan för den inre marknaden och konkurrenskraften avseende tillgång till offentlig upphandling i Finland rapporteras 16 % enskilda anbud för 2023 (EU-genomsnittet är 27 %). I den nationella strategin och åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption 2025–2027 bekräftas att byggsektorn, offentlig upphandling, markanvändning och planläggning samt parti- och valfinansiering fortfarande utgör områden med risk för korruption⁸⁹. Korruptionslägesrapporten innehåller också undersökningsdata om centrala riskområden för korruption⁹⁰. När det gäller offentlig upphandling lades ett förslag till lag om ändring av lagen om offentlig upphandling fram för riksdagen i februari 2026, med bestämmelser om nya grunder för uteslutning och ökad tillsyn och transparens⁹¹. Dessutom har det regelbundet anordnats seminarier och kurser med fokus på korruptionsrisker vid offentlig upphandling, både på central och lokal nivå⁹². Berörda parter pekar också på nya korruptionsrisker kopplade till de välfärdsområden som inrättades 2023. Sårbarheter uppstår till följd av att förtroendevalda personer kan inneha förtroendeuppdrag både i välfärdsområden och i kommuner, vilket medför risker för intressekonflikter, samt till följd av välfärdsområdenas befogenheter att förvalta stora offentliga budgetar⁹³. Flera åtgärder i åtgärdsprogrammet syftar till att minska riskerna i utsatta sektorer och att stärka bedömningen av korruptionsrisker mer allmänt⁹⁴.

⁸³ Projektet pågick från den 1 september 2023 till den 30 april 2025. Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 14.

⁸⁴ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 10.

⁸⁵ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 14. Se även Greco (2026), s. 14–16. Polisen planerar ytterligare åtgärder för att stärka skyddet av visselblåsare, bland annat genom att lägga till detaljerad praktisk vägledning på intranätet samt genom medvetandehöjande verksamhet.

⁸⁶ Flash Eurobarometer 557 (2025). Detta är 4 procentenheter lägre än EU-genomsnittet.

⁸⁷ Diagram 59 i 2026 års resultattavla för rättskipningen i EU.

⁸⁸ Landsbesök i Finland, Polisstyrelsen, Konkurrens- och konsumentverket, Finlands näringsliv, Centralhandelskammaren och Åklagarmyndigheten. Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 18–20.

⁸⁹ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 14–15. Korruptionslägesrapporten innehåller också undersökningsdata om centrala riskområden för korruption.

⁹⁰ Statsrådet (2026b), ytterligare skriftligt bidrag.

⁹¹ Arbets- och näringsministeriet, 2026, Det övergripande syftet med reformen är att förbättra konkurrensen i offentlig upphandling.

⁹² Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 15.

⁹³ Landsbesök i Finland, Finansministeriet, Konkurrens- och konsumentverket, Åklagarmyndigheten, Centrakriminalpolisen, Centralen för utredning av penningtvätt och polisen. Se även Finansministeriet (2023), som vid den tidpunkten rekommenderade antagandet av rättsliga skyddsåtgärder.

⁹⁴ Se t.ex. åtgärderna 2.4, 3.2, 3.3, 1.2.5 och 4.1.4 i åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption.

III. MEDIERNAS MÅNGFALD OCH OBEROENDE

Den nationella tillsynsmyndigheten har fått nya uppgifter, utan någon märkbar negativ inverkan på mänskliga resurser. En ny lag om tillsyn över mediemarknaden trädde i kraft i augusti 2025 i syfte att anpassa lagstiftningen till mediefrihetsförordningen. Genom lagen ges den nationella tillsynsmyndigheten Traficom i uppgift att bedöma mediefusioner ur ett pluralismperspektiv och inrätta en nationell databas över medieäggande⁹⁵. Dessutom föreskrivs det att Traficom ska offentliggöra en årsrapport om fördelningen av statliga reklamutgifter till leverantörer av medietjänster och till leverantörer av onlineplattformar⁹⁶. Den interna omstrukturering av Traficom som inleddes 2024 slutfördes. Framför allt bildades 2025 en ny enhet för medietillsyn och marknadstillsyn för att förbättra informationsflödet och underlätta samarbetet. Ingen negativ inverkan på mänskliga resurser har rapporterats till följd av dessa nya uppgifter som tilldelats Traficom⁹⁷.

Opinionsnämnden för massmedier står inför finansieringsbegränsningar. Som en del av en rad åtstramningsåtgärder har regeringen minskat finansieringen till Opinionsnämnden för massmedier 2025. Minskningen av regeringens finansiering har lett till att medlemsorganisationerna har ökat sina bidrag för att säkerställa en stabil budget. Följaktligen minskade andelen statligt stöd från 29 procent till 20 procent⁹⁸. Trots att medlemsorganisationerna kompenserar för regeringens nedskärningar är nämndens totala resurser fortfarande knappa mot bakgrund av det ökande antalet klagomål som nämnden hanterar⁹⁹.

Public Service-mediernas oberoende stärktes mitt i budgetnedskärningar. I augusti 2025 trädde ändringarna av Rundradiolagen i kraft. Bland dessa finns en ny bestämmelse om kriterierna för val och entledigande av ledningen och ansvariga redaktörer vid Yle¹⁰⁰. Public service-mediernas oberoende anses i allmänhet vara högt¹⁰¹ och bedöms innebära låg risk (22 %), men det finns tecken på att det statliga trycket ökar på public service-medierna med tanke på de senaste nedskärningarna av finansieringen¹⁰². Efter ett beslut i september 2024 av en parlamentarisk arbetsgrupp med företrädare för varje riksdagsparti om att minska Yles finansiering 2024–2027 genomförde bolaget ytterligare en omgång uppsägningar i juni 2025. Totalt minskade antalet årsverken i alla anställningsförhållanden med 280 jämfört med föregående år¹⁰³. Berörda parter har kritiserat dessa nedskärningar som oförutsägbara och framhållit osäkerhet när det gäller möjligheten till framtida nedskärningar¹⁰⁴. Uppsägningarna är en del av ett bredare sparprogram för att se till att Yles finanser förblir balanserade under de kommande åren, trots den minskade finansieringen¹⁰⁵.

Begränsade framsteg har gjorts när det gäller rekommendationen om att driva på reformen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet¹⁰⁶. Genomförandet av

⁹⁵ Traficom utsågs 2024 till samordnare för digitala tjänster.

⁹⁶ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 17–19.

⁹⁷ Landsbesök i Finland, Traficom.

⁹⁸ Finlands Journalistförbund (2026), skriftligt bidrag, s. 15.

⁹⁹ Landsbesök i Finland, Opinionsnämnden för massmedier.

¹⁰⁰ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 18.

¹⁰¹ Finlands Journalistförbund (2026), skriftligt bidrag, s. 16.

¹⁰² Övervakningsverktyget för mediepluralism (2026), landsprofil för Finland, s. 29.

¹⁰³ Landsbesök i Finland, Yle (2026).

¹⁰⁴ Landsbesök i Finland, Opinionsnämnden för massmedier.

¹⁰⁵ Landsbesök i Finland, Yle.

¹⁰⁶ I 2025 års rapport om rättsstatsprincipen rekommenderades Finland att ”[d]riva på reformen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet i syfte att säkerställa en faktisk tillgång till handlingar, mot

reformen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och den särskilda arbetsgruppens rekommendationer¹⁰⁷ ses fortsättningsvis över. På grund av förändringar i den nationella säkerhetsmiljön och återkopplingen från ett offentligt samråd¹⁰⁸ beslutade regeringen att utvidga reformens mål för att även beakta behovet av att ändra sekretessbestämmelserna i lagen, och två ytterligare studier ska enligt planerna beställas i detta avseende om balansen mellan transparens och säkerhetskrav och balansen mellan transparens och integritet. Efter att tillräckligt med information samlats in planeras en ny arbetsgrupp inrättas för att utarbeta en ny proposition för nästa regeringsperiod¹⁰⁹. Även om målet med reformen av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är att stärka transparensen på ett antal områden, uttrycker vissa berörda parter oro över att en eventuell skärpning av sekretessreglerna i stället skulle kunna minska transparensen och öppenheten och därigenom fortsätta en trend av minskad tillgång till handlingar som observerats under de senaste åren¹¹⁰. Finland har ratificerat Europarådets konvention om tillgång till officiella handlingar¹¹¹. Generellt sett har man gjort begränsade framsteg när det gäller rekommendationen, och regeringen fortsätter arbetet med reformen.

Det rättsliga skyddet för journalister har på det hela taget varit fortsatt stabilt. Sedan 2025 års rapport om rättsstatsprincipen har inga nya varningar för Finland offentliggjorts på Europarådets plattform för att främja skydd för journalistik och journalisters säkerhet¹¹², medan plattformen Mapping Media Freedom registrerade två varningar¹¹³. I maj 2026 antogs lagstiftning om gränsöverskridande ärenden i syfte att införliva EU:s direktiv mot munkavleprocesser¹¹⁴. Inga fall av munkavleprocesser har nyligen identifierats i Finland¹¹⁵, men vissa berörda parter noterar att angrepp på och trakasserier mot journalister på nätet har ökat¹¹⁶. Till följd av en dom från högsta förvaltningsdomstolen om ersättning från ett medieföretag för journalisters kostnader i samband med ett straffrättsligt förfarande ändrades inkomstskattelagen, vilket gjorde det möjligt att befria rättsliga utgifter som betalas av en arbetsgivare från skatt om en anställd journalist agerade ägde rum som en del av hans eller hennes arbetsuppgifter¹¹⁷. Berörda parter uttryckte oro över att frilansjournalister, som är

bakgrund av de europeiska normerna för tillgång till offentliga handlingar”. Det konstaterades att vissa ytterligare framsteg hade gjorts avseende denna rekommendation 2025.

¹⁰⁷ En särskild arbetsgrupp som tillsattes av Justitieministeriet 2021 lade fram ett förslag i december 2023 om att göra lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet mer effektiv. Detta inkluderade till exempel rekommendationer om att bestämmelserna för hantering av begäran om information ska förtydligas, samtidigt som skyddet av personuppgifter ska förenas med öppenhetsprincipen. I rekommendationerna föreslogs även att lagens tillämpningsområde ska utökas till enskilda parter som ansvarar för vissa offentliga förvaltningsuppgifter samt företag eller organisationer som kontrolleras av ett offentligt organ. Justitieministeriet (2023), arbetsgruppen föreslår en reform av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

¹⁰⁸ Justitieministeriet (2025c), s. 6.

¹⁰⁹ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 2.

¹¹⁰ Finlands Journalistförbund (2026), skriftligt bidrag, s. 14. Amnesty International (2026), skriftligt bidrag, s. 12.

¹¹¹ Europarådets konvention om tillgång till officiella handlingar (CETS nr 205), även kallad Tromsökonventionen, trädde i kraft den 1 december 2020.

¹¹² Europarådet, Plattform för att främja skydd för journalistik och journalisters säkerhet, Finland.

¹¹³ En varning gällde blockerad tillgång till information, medan den andra gällde spoofing. Mapping Media Freedom, Landsprofil för Finland.

¹¹⁴ Lagen om skydd mot gränsöverskridande rättegångsmissbruk för personer som deltar i den offentliga debatten och ändring av lagen om verkställighet av böter. Den omfattar inte inhemska fall.

¹¹⁵ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 19.

¹¹⁶ Finlands Journalistförbund (2026), skriftligt bidrag, s. 17. Amnesty International (2026), skriftligt bidrag, s. 23.

¹¹⁷ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 20. Skatteverket (2025).

egenföretagare och inte omfattas av domen, förblir sårbara¹¹⁸. Skyddet av journalister som rapporterar om demonstrationer har stärkts genom närmare samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter och Finlands Journalistförbund¹¹⁹. I juli 2025 dömde Helsingfors hovrätt två journalister för avslöjande och försök till avslöjande av statshemligheter och dömde den ena till fyra månaders villkorligt fängelse och den andra till 80 dagsböter¹²⁰. Vissa berörda parter uttryckte oro över domarnas hämmande effekt på pressfriheten¹²¹.

IV. ANDRA INSTITUTIONELLA FRÅGOR SOM RÖR KONTROLLER OCH MOTVIKTER

Lagstiftningsprocessen är fortfarande på det hela taget inkluderande, även om berörda parter fortsätter att identifiera utvecklingsområden. Den uppdaterade anvisningen från statsrådet om berörda parter deltagande i utarbetandet av lagstiftning som antogs i augusti 2025 innehåller mer detaljerad vägledning genom alla stadier av lagstiftningsprocessen¹²². Berörda parter fortsätter dock att notera utmaningar när det gäller det praktiska genomförandet¹²³, såsom förkortade tidsfrister för samråd, svårigheter att bedöma den kumulativa effekten av förslag, ofullständig rapportering av återkoppling från berörda parter och sammanfattningar av förslag som inte fångar upp alla ändringar i lagförslaget¹²⁴. Justitiekanslern betonade behovet av att följa reglerna om samrådstider¹²⁵. Samtidigt betraktar företrädare för näringslivet fortsättningsvis lagstiftningsprocessen som till stor del transparent och inkluderande¹²⁶, och vissa berörda parter noterar positiva metoder såsom Rådet för bedömning av lagstiftningen, som anses ge lagstiftningsprocessen ytterligare analytiskt värde¹²⁷.

Fler än två av tre tillfrågade företag i Finland uppger att de har förtroende för investeringsskyddets ändamålsenlighet. Av företagen är 81 % mycket eller ganska säkra på att investeringar skyddas av lagar och domstolar, en siffra som har ökat något jämfört med 2025 (79 %)¹²⁸. När det gäller myndigheter som är relevanta för ekonomiska aktörer anser 83 % av företagen att Konkurrens- och konsumentverkets oberoende är mycket bra eller ganska bra, en siffra som har ökat något jämfört med 2025 (82 %)¹²⁹. Högsta förvaltningsdomstolen har behörighet i flera företagsrelaterade ärenden, bland annat i ärenden som rör offentlig upphandling, offentliga koncessioner, offentliga kontrakt och ekonomisk reglering. Ett antal rättsliga mekanismer för att förbättra effektiviteten finns tillgängliga i

¹¹⁸ Landsbesök i Finland, Opinionsnämnden för massmedier.

¹¹⁹ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 19. Finlands Journalistförbund (2026), skriftligt bidrag, s. 17.

¹²⁰ Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 20.

¹²¹ Finlands Journalistförbund (2026), s. 16. Internationella pressinstitutet (2026), skriftligt bidrag, s. 20. Amnesty International (2026), s. 17.

¹²² Statsrådet (2026a), skriftligt bidrag, s. 20.

¹²³ Landsbesök i Finland, Människorättscentret, justitiekanslern, riksdagens justitieombudsman, Amnesty International Finland och Demla.

¹²⁴ Landsbesök i Finland, Människorättscentret, Amnesty International Finland, justitiekanslern och Demla. Det europeiska nätverket av nationella människorättsinstitutioner (2026).

¹²⁵ Justitiekanslern (2026).

¹²⁶ Landsbesök i Finland, Finlands näringsliv och Företagarna i Finland. I OECD:s *Better Regulation Practices across the European Union 2025* placeras Finland över EU-genomsnittet i rangordningen för berörda parter deltagande.

¹²⁷ Landsbesök i Finland, Finlands näringsliv, Centralhandelskammaren och Människorättscentret.

¹²⁸ Diagrammen 52 och 53 i 2026 års resultattavla för rättskipningen i EU. Av de tillfrågade investerarna uppfattar 9 % respektive 7 % farhågor om rättsväsendets kvalitet, effektivitet eller oberoende och frekventa ändringar av lagstiftningen eller om lagstiftningsprocessens kvalitet som ett skäl till bristen på förtroende för investeringsskyddet.

¹²⁹ Diagram 60 i 2026 års resultattavla för rättskipningen i EU.

dessas ärenden, däribland möjligheten att tillämpa interimistiska åtgärder, gemensam prövning av liknande ärenden och konsolidering av flera överklaganden¹³⁰.

Den 1 januari 2026 hade en vägledande dom från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna ännu inte verkställts i Finland. Detta var samma antal som föregående år¹³¹. Finland hade inga vägledande domar från de senaste tio åren som ännu inte hade verkställts¹³². Den enda vägledande domen, som inte verkställts på mer än elva år, gäller kränkningen av rätten att inte straffas två gånger¹³³. När det gäller respekt för betalningsfrister fanns det den 31 december 2025 inga ärenden med utestående bekräftelse på betalning (samma som 2024)¹³⁴. Den 17 juni 2026 hade antalet vägledande domar som inte verkställts ökat till två¹³⁵.

Civilsamhällets demokratiska utrymme betraktas fortfarande som öppet, men vissa berörda parter lyfter fortfarande fram utmaningar i fråga om finansiering. Civilsamhällets demokratiska utrymme i Finland betraktas fortfarande som öppet av Civicus¹³⁶. Den nationella handlingsplanen för de grundläggande och de mänskliga rättigheterna (2024–2027) antogs i november 2025¹³⁷ och välkomnades på det hela taget av berörda parter, trots det försenade antagandet¹³⁸. De berörda parterna uppger fortsättningsvis att regeringens åtstramningsåtgärder påverkar det civila samhället och att detta utgör en utmaning¹³⁹ samt att uppfattningen om det civila samhällets roll har blivit mer negativ¹⁴⁰. Samtidigt som Nationella människorättsinstitutionen behöll sin ackreditering med A-status 2025¹⁴¹ ställdes den inför en oväntad budgetminskning i stället för den förväntade ökningen¹⁴², med ytterligare nedskärningar planerade för 2026, vilket skapar osäkerhet för planeringen av verksamheten¹⁴³.

¹³⁰ Diagrammen 66 och 67 i 2026 års resultattavla för rättskipningen i EU. De uppgifter som presenteras återspeglar uteslutande de mekanismer som finns i de högsta förvaltningsdomstolarna. Samma eller andra mekanismer kan finnas vid förvaltningsdomstolar i lägre instanser.

¹³¹ En förklaring av tillsynsprocessen finns på Europarådets [webbplats](#).

¹³² Samtliga siffror har beräknats av European Implementation Network och baseras på antalet ärenden som ansågs vara pågående vid det årliga brytdatumet den 1 januari 2026. Uppgifter från European Implementation Network (2026), skriftligt bidrag, s. 3–4.

¹³³ Europadomstolens dom, 11828/11, Nykänen/Finland, ännu inte verkställd sedan 2014.

¹³⁴ Europarådet (2026), s. 163.

¹³⁵ Uppgifter från Europarådets onlinedatabas (Hudoc).

¹³⁶ Finlands poäng är 89/100. Betygen från Civicus följer en femgradig skala som definieras enligt följande: öppet, inskränkt, motarbetat, undertryckt och stängt.

¹³⁷ Statsrådet (2025b). Syftet med den nationella handlingsplanen för grundläggande och mänskliga rättigheter är att stärka rättsstatens centrala strukturer och främja förverkligandet av grundläggande och mänskliga rättigheter i Finland. Den syftar också till att öka kunskapen om rättsstatsprincipen och sambandet mellan grundläggande och mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen.

¹³⁸ Landsbesök i Finland, Människorättscentret och Amnesty International Finland.

¹³⁹ Landsbesök i Finland, Människorättscentret, Amnesty International Finland och Demla. Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (2026), s. 122–123. Det europeiska nätverket av nationella människorättsinstitutioner (2026).

¹⁴⁰ Landsbesök i Finland, Amnesty International Finland och Demla. Det europeiska nätverket av nationella människorättsinstitutioner (2026). Europeiska medborgarforumet (2026).

¹⁴¹ Den globala alliansen av nationella människorättsinstitutioner (2025). Nationella människorättsinstitutionen består av Människorättscentret, dess människorättsdelegation och riksdagens justitieombudsman.

¹⁴² 2025 års rapport om rättsstatsprincipen, Finland, s. 16. Det europeiska nätverket av nationella människorättsinstitutioner (2026).

¹⁴³ Landsbesök i Finland, Människorättscentret. Det europeiska nätverket av nationella människorättsinstitutioner (2026).

Bilaga I: Förteckning över källor i alfabetisk ordning*

* Förteckningen över bidrag som inkommit i samband med samrådet för 2026 års rapport om rättsstatsprincipen finns på https://commission.europa.eu/publications/2026-rule-law-report-targeted-stakeholder-consultation_en.

Amnesty International (2026), *skriftligt bidrag*.

Cepej (2026), undersökning om rättssystemen i EU:s medlemsstater.

Justitiekanslern (2026), längden på samrådsperioden i utkast till förslag som rör utlänningslagen och lagstiftning om internationellt skydd och asyl (*Lausuntoajan pituus muuttoliike- ja turvapaikkasopimusta ja ulkomaalaislakia koskevissa esitysluonnoksissa*), <https://oikeuskansleri.fi/-/lausuntoajan-pituus-muuttoliike-ja-turvapaikkasopimusta-ja-ulkomaalaislakia-koskevissa-esitysluonnoksissa>.

Civicus, kartläggning av det offentliga rummet – Finland <https://monitor.civicus.org/country/finland/>.

Europarådet (2026), *Supervision of the execution of judgments decisions of the European Court of Human Rights*, <https://rm.coe.int/2025-annual-report/48802b1633>.

Europeiska domarförbundet (2026), *Response to the consultation questionnaire by the EU Commission for the preparation of the report on the Rule of Law 2026*.

Europeiska medborgarforumet (2026), *FINLAND: Regeringen godkänner ytterligare nedskärningar för hälso- och socialorganisationer och kritiserar deras påverkansarbete*, <https://civicspacewatch.eu/alert/finland-government-agrees-further-cuts-to-health-and-social-csos-criticising-their-advocacy-work/>.

Europeiska kommissionen (2025), *Flash Eurobarometer 557 om företagens inställning till korruption i EU och utvalda utvidgningsländer*.

Europeiska kommissionen (2025), *Särskild Eurobarometer 561 om medborgarnas inställning till korruption i EU 2025*.

Europeiska kommissionen (2026), *Resultattavlan för rättskipningen i EU 2026*.

Europeiska kommissionen (2024), *Resultattavlan för rättskipningen i EU 2024*.

Europeiska kommissionen (2025), *2025 års rapport om rättsstatsprincipen, Landskapitel om rättsstatssituationen i Finland*.

Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, dom av den 20 maj 2014, Nykänen mot Finland, ECLI:CE:ECHR:2014:0520JUD001182811.

European Implementation Network (EIN) (2026), *bidrag från European Implementation Network till 2026 års rapport om rättsstatsprincipen*.

Det europeiska nätverket av nationella människorättsinstitutioner (2026), *State of the Rule of Law in Europe – 2026 Finland country report*, <https://rule-of-law.enhri.org/node/326>.

Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (2026), *skriftligt bidrag*.

Finlands domareförbund (2026), till arbetsgruppen för grundlagsenliga garantier för rättsväsendets oberoende (*Oikeuslaitoksen riippumattomuuden perustuslailliset takeet -työryhmälle*), <https://www.tuomariliitto.fi/wp-content/uploads/2025/05/Tuomariliiton-lausunto-oikeuslaitostyoryhman-alatyoryhman-ehdotuksista-12.5.2025.pdf>.

Finlands Advokatförbund (2026), *skriftligt bidrag*.

Statsrådet (2026a), *skriftligt bidrag till 2026 års rapport om rättsstatsprincipen*.

Statsrådet (2026b), *skriftligt bidrag till 2026 års rapport om rättsstatsprincipen*.

Statsrådet (2025a), *Statsrådets principbeslut om en nationell strategi och ett åtgärdsprogram för bekämpning av korruption 2025–2027*, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/items/12e871c2-5ed2-42d5-aaa2-6428e1c20b96>.

Statsrådet (2025b), *Statsrådets handlingsplan för de grundläggande och de mänskliga rättigheterna 2024–2027: Grundläggande rättigheter och mänskliga rättigheter som en del av rättsstaten*, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/items/77dbea92-21fb-4253-897a-c848c76754de>.

Statsrådet (2025c), rapport om den nationella strategin och åtgärdsprogrammet för bekämpning av korruption 2021–2023, <https://korruptiontorjunta.fi/korruptionvastainen-strategia-2021-2023>.

Skatteverket (2025), *Beskattning av rättegångskostnader, böter och motsvarande kostnader som arbetsgivaren betalar för arbetstagaren*, https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/98317/beskattning-av-rattegangskostnader-boter-och-motsvarande-kostnader-som-arbetsgivaren-betalar-for-arbetstagaren/.

Den globala alliansen av nationella människorättsinstitutioner (2025), *Accreditation status as of 24 December 2025*, <https://ganhri.org/wp-content/uploads/2026/01/sca-46th-session-accreditation-chart-24122025.pdf>.

Greco (2026), *femte utvärderingsomgången – andra tillägget till den andra överensstämmelserapporten om Finland om förhindrande av korruption och främjande av integritet i centrala förvaltningsorgan (höga verkställande poster) och brottsbekämpande myndigheter*.

Greco (2024), *femte utvärderingsomgången – tillägg till den andra överensstämmelserapporten om Finland om förhindrande av korruption och främjande av integritet i centrala förvaltningsorgan (höga verkställande poster) och brottsbekämpande myndigheter*.

Greco (2023), *femte utvärderingsomgången – andra överensstämmelserapporten om Finland om förhindrande av korruption och främjande av integritet i centrala förvaltningsorgan (höga verkställande poster) och brottsbekämpande myndigheter*.

Greco (2020), *femte utvärderingsomgången – överensstämmelserapport om Finland om förhindrande av korruption och främjande av integritet i centrala förvaltningsorgan (höga verkställande poster) och brottsbekämpande myndigheter*.

Greco (2018), *femte utvärderingsomgången – utvärderingsrapport om Finland om förhindrande av korruption och främjande av integritet i centrala förvaltningsorgan (höga verkställande poster) och brottsbekämpande myndigheter*.

Internationella pressinstitutet (2026), *skriftligt bidrag*.

Arbets- och näringsministeriet (2026), *Regeringen föreslår: ökad konkurrens vid offentlig upphandling*, <https://valtioneuvosto.fi/sv/-/1410877/regeringen-foreslar-okad-konkurrens-vid-offentlig-upphandling>.

Finansministeriet (2023), promemoria om behoven att ändra bestämmelserna om sammansättningen av välfärdsområdenas organ (*Arviomuistio hyvinvointialueen toimielinten kokoonpanoa koskevan sääntelyn muutostarpeista*), https://www.edilex.fi/ministerioiden_julkaisut/33277.pdf.

Justitieministeriet (2023), *Arbetsgrupp föreslår att offentlighetslagen revideras*, <https://oikeusministerio.fi/sv/-/arbetsgrupp-foreslar-att-offentlighetslagen-revideras>.

Justitieministeriet (2025a), bedömningsrapport om ersättning av nämndemän (*Lautamiesten korvaamisesta – arviomuistio*), <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/98f7d405-7453-48e0-9745-4eeee5e1d063/content>.

Justitieministeriet (2025), promemoria om ersättning av nämndemannasystemet – sammandrag av utlåtandena (*Arviomuistio lautamiesten korvaamisesta – lausuntotiivistelmä*).

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/c20028b0-b44a-440c-914d-7741a36bbc6a/content>.

Justitieministeriet (2025c), sammanfattning av uttalandena om uppdatering av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (*Julkisuuslain ajantasaistaminen: Lausuntotiivistelmä*), <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/items/9d999f33-fa88-4be3-b5c3-d936af176c72>.

Statens revisionsverk (2026), *Tillsyn över partifinansieringen 2025 – Statens revisionsverks berättelse till riksdagen*, <https://vtv.fi/wp-content/uploads/2026/03/VTV-r6-2026-oversight-of-political-party-funding-2025.pdf>.

Domstolsverket (2026), *De föreslagna anslagsminskningarna äventyrar rättsstatens kärnfunktion*, <https://www.tuomioistuimet.fi/sv/aktuellt/meddelanden/de-foreslagna-anslagsminskningarna-aventyrar-rattsstatens-karnfunktion/>.

Rättstjänstverket (2026), förslag till reform av Rättstjänstverkets verksamhetsställes- och byråstruktur (*Oikeuspalveluviraston toimistorakenteen ja toimipaikkaverkoston uudistamista koskeva esitys*), <https://www.oikeuspalveluvirasto.fi/app/uploads/sites/2/2024/11/Esitys-oikeusministeriolle-Oikeuspalveluviraston-toimistorakenteen-ja-toimipaikkaverkoston-uudistamisesta.pdf>.

OECD (2025), *Better Regulation Practices across the European Union 2025*, https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/09/better-regulation-practices-across-the-european-union-2025_a3dfd5e6/6f007516-en.pdf.

OECD (2024), *Phase 4 evaluation of Finland: Additional written follow-up report*, [https://one.oecd.org/document/DAF/WGB\(2024\)23/FINAL/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/WGB(2024)23/FINAL/en/pdf).

Riksdagen (2026), riksdagens svar RSv 99/2026 rd – RP 90/2024 rd (*Eduskunnan vastaus EV 99/2026 vp – HE 90/2024 vp*), <https://www.eduskunta.fi/en/matters-and-voting/matters/documents/edktunnus/EDK-2026-AK-33973>.

Finlands Journalistförbund (2026), *skriftligt bidrag*.

Transparency International (2026), *korruptionsindex 2025*.

Venedigkommissionen (2026), *Opinion on the proposed amendments to the Constitution of Finland regarding the independence of the judiciary*, <https://www.coe.int/en/web/venice-commission/-/opinion-1268>.

Venedigkommissionen (2025), *Draft Memorandum of the Working Group on Constitutional Guarantees for the Independence of the Judiciary*, <https://www.coe.int/en/web/venice-commission/-/cdl-ref-2026-005-e>.

Yle (2026), *Förändrings- och sparprogrammet påverkade Yles verksamhet brett under 2025*, <https://yle.fi/a/7-10095481>.

Bilaga II: Besök i Finland

Kommissionens avdelningar höll i februari och mars 2026 virtuella möten med följande parter:

- Amnesty International Finland
- Samarbetsnätverket mot korruption
- Justitiekanslern
- Finlands näringsliv
- Opinionsnämnden för massmedier
- Rättspolitiska föreningen Demla ry
- Företagarna i Finland
- Centralen för utredning av penningtvätt
- Centralhandelskammaren
- Finlands domareförbund
- Finlands Advokatförbund
- Konkurrens- och konsumentverket
- Medieförbundet
- Människorättscentret
- Finansministeriet
- Inrikesministeriet
- Justitieministeriet
- Kommunikationsministeriet
- Nationella audiovisuella institutet
- Centralkriminalpolisen
- Domstolsverket
- Polisstyrelsen
- Åklagarmyndigheten
- Grundlagsutskottet
- Justitieombudsmannen
- Statsrådets kansli
- Högsta förvaltningsdomstolen
- Högsta domstolen
- Traficom
- Transparency International Finland
- Finlands Journalistförbund
- Rundradion Ab

* Kommissionen träffade också följande organisationer under ett antal horisontella möten:

- Förbundet för medborgerliga friheter i Europa
- Civila samhället Europa
- End FGM EU
- Europeiska medborgarforumet
- Europeiska partnerskapet för demokrati
- Human Rights Watch

- ILGA-Europe
- Internationella federationen för mänskliga rättigheter
- Philea – Philanthropy Europe Association
- Transparency International EU